

การพัฒนายุทธศาสตร์เพื่อการประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนอนุบาล องค์การบริหารส่วนตำบลป่าหุ่ง จังหวัดเชียงราย

DEVELOPMENT OF STRATEGIES FOR EDUCATIONAL QUALITY ASSURANCE OF KINDERGARTEN
SCHOOLS, PA HUNG SUB-DISTRICT ADMINISTRATIVE ORGANIZATION, CHIANG RAI PROVINCE

กัญญลักษณ์ โสภา* และ ประเวศ เวชชะ

Kanyaluck Sopa* and Prawet Wetcha

สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย จังหวัดเชียงราย 57100

Program in Educational Administration, Faculty of Education, Chiang Rai Rajabhat University,

Chiang Rai 57100, Thailand

*Corresponding author: Email: Pahung44@gmail.com

รับบทความ 24 สิงหาคม 2563 แก้ไขบทความ 16 ตุลาคม 2563 ตอบรับบทความ 17 ตุลาคม 2563 เผยแพร่บทความ กรกฎาคม 2564

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนายุทธศาสตร์การบริหารและการจัดการเพื่อการประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนอนุบาลองค์การบริหารส่วนตำบลป่าหุ่ง จังหวัดเชียงราย โดยมี คำถามการวิจัย คือ การศึกษาสภาพการจัดการศึกษาและเหตุปัจจัยสำคัญที่มีผลต่อคุณภาพการบริหารและการจัดการของโรงเรียนอนุบาลองค์การบริหารส่วนตำบลป่าหุ่ง จังหวัดเชียงราย โดยใช้วิธีการวิจัยเชิงผสมผสานแบบ Explanatory Sequential Research Design โดยมีเครื่องมือในการรวบรวมข้อมูล ประกอบด้วย แบบวิเคราะห์ข้อมูลจากเอกสาร แบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ โดยใช้ค่าสถิติร้อยละ และค่าเฉลี่ย ในการวิเคราะห์เนื้อหาสำคัญ และการศึกษาพัฒนายุทธศาสตร์การบริหารและการจัดการเพื่อการประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนอนุบาลองค์การบริหารส่วนตำบลป่าหุ่ง จังหวัดเชียงราย ใช้วิธีการสนทนากลุ่มและประชุมเชิงปฏิบัติการการระดมสมอง กลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจงเป็นผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ได้แก่ ผู้บริหารท้องถิ่น ผู้บริหารสถานศึกษา ครู ผู้นำชุมชน คณะกรรมการสถานศึกษาและผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง จำนวน 34 คน การเก็บรวบรวมข้อมูลจากการสนทนากลุ่มและการประชุมเชิงปฏิบัติการการระดมสมองเพื่อสรุปประเด็นสำคัญและสรุปผลจากการสนทนากลุ่ม การระดมสมอง แล้วนำมาสังเคราะห์และสรุปเป็นความเรียง

ผลการวิจัย พบว่า

1. สภาพการจัดการศึกษาและเหตุปัจจัยสำคัญที่มีผลต่อคุณภาพการบริหารและการจัดการศึกษาของโรงเรียนอนุบาลองค์การบริหารส่วนตำบลป่าหุ่ง จังหวัดเชียงราย พบว่า ด้านการบริหารสถานศึกษาปฐมวัย อยู่ในระดับดีมาก ด้านครู/ผู้ดูแลเด็กให้การดูแลและจัดประสบการณ์การเรียนรู้และการเล่นเพื่อพัฒนาเด็กปฐมวัย อยู่ในระดับดี และด้านคุณภาพของเด็ก อยู่ในระดับดีมาก และปัจจัยสำคัญที่มีผลต่อคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนอนุบาลองค์การบริหารส่วนตำบลป่าหุ่ง จังหวัดเชียงราย ประกอบด้วย การบริหารงานที่ชัดเจนและเป็นระบบ มีครูเพียงพอและครบชั้นตามเกณฑ์ เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ใช้สื่อเทคโนโลยีในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่หลากหลาย มีงบประมาณพอเพียง มีวัสดุอุปกรณ์ มีแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลายและชุมชนมีส่วนร่วม

2. การศึกษาพัฒนายุทธศาสตร์การบริหารและการจัดการเพื่อการประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนอนุบาลองค์การบริหารส่วนตำบลป่าหุ่ง จังหวัดเชียงราย พบว่า สภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารและการจัดการของโรงเรียน ประกอบด้วย การบริหารจัดการที่มีคุณภาพ ครูมีความเชี่ยวชาญในวิชาชีพ เด็กมีคุณภาพตามมาตรฐานสถานศึกษาปฐมวัยแห่งชาติและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องพึงพอใจต่อการจัดการศึกษา ส่วนยุทธศาสตร์การบริหารและการจัดการเพื่อการประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนอนุบาลองค์การบริหารส่วนตำบลป่าหุ่ง จังหวัดเชียงราย ประกอบด้วย ยุทธศาสตร์ 4 ด้าน คือ ยุทธศาสตร์ที่ 1 การยกระดับคุณภาพการบริหารและจัดการสถานพัฒนาเด็กปฐมวัย ยุทธศาสตร์ที่ 2 การพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา ยุทธศาสตร์ที่ 3 การพัฒนาคุณภาพเด็กปฐมวัย และยุทธศาสตร์ที่ 4 การพัฒนาด้านความพึงพอใจต่อผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง

คำสำคัญ: การพัฒนายุทธศาสตร์, การบริหารและการจัดการ, การประกันคุณภาพการศึกษา

ABSTRACT

The purposes of this research were to develop administrative and management strategies for educational quality assurance of the kindergarten schools under the Pa Hung Sub-district Administrative Organization (SAO) in Chiang Rai Province. The research employed an explanatory sequential mixed methods design to answer the research questions examining educational management conditions and the factors affecting the administrative quality and management of the kindergarten schools. The research tools consisted of document analysis forms, and a set of questionnaires and interview forms. Statistics for data analysis were performed through percentage and mean. Group discussion and brainstorming workshops were also conducted. The samples, obtained through purposive sampling, were 34 key informants, including local administrators, school administrators, teachers, community leaders, school committees and stakeholders. Data from group discussions and brainstorming workshops were drawn to summarize key points and conclusions and analyzed with content analysis and presented in descriptive form.

The research findings were as follows:

1. Conditions of educational management and factors affecting the administrative quality and educational management of the kindergarten schools revealed that the administration of early childhood institution was at a good level. Teachers or child caregivers' provision of care and learning experience management and play experience for early childhood development was at a good level. The quality of children was at a very good level. The factors affecting the educational quality of the kindergarten schools consisted of a clear and systematic administration, sufficient teachers and complete the grade, student-centered learning, using technology in managing a variety range of learning experiences, sufficient budget, materials, various learning resources, and community participation.

2. Development of administrative and management strategies for educational quality assurance of the kindergarten schools revealed that the desirable conditions of school administration and management consisted of quality management, teaching professional ability, children quality based on the national early childhood education standards, and the satisfied stakeholders with the provision of education management. The administrative and management strategies for educational quality assurance of the kindergarten schools consisted of four strategies: Strategy 1: Improve the quality of administration and management of early childhood institution; Strategy 2: Development of teachers and educational personnel; Strategy 3: Development of the quality of early childhood; and Strategy 4: Development of Satisfaction with Stakeholders.

Keywords: Strategy Development, Administration and management, Educational Quality Assurance

บทนำ

การศึกษาเป็นกระบวนการที่ทำให้คนมีความรู้และคุณสมบัติต่าง ๆ ที่ช่วยให้คนนั้นอยู่รอดในโลกได้เป็นประโยชน์ต่อตนเอง ครอบครัวและสังคมส่วนรวม (สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี, 2545) ดังนั้น คุณภาพการศึกษาจึงสะท้อนถึงคุณภาพคนที่เป็นผลผลิตของการจัดการศึกษาในบริบทของสังคมไทยในปัจจุบัน รูปแบบการศึกษาส่วนใหญ่เป็นการศึกษาในระบบ ดังนั้นสถานศึกษาจึงเป็นหน่วยงานหลักที่มีหน้าที่ในการจัดการศึกษาโดยเฉพาะในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานสืบเนื่องจากรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 มาตรา 54 ได้กำหนดให้รัฐต้องดำเนินการให้เด็กทุกคนได้รับการศึกษาเป็นเวลาสิบสองปี ตั้งแต่ก่อนวัยเรียนจนจบการศึกษาภาคบังคับอย่างมีคุณภาพ โดยไม่เก็บค่าเล่าเรียน อีกทั้งต้องดูแลและพัฒนาเด็กปฐมวัยก่อนเข้ารับการศึกษา เพื่อพัฒนาร่างกายจิตใจ วินัย อารมณ์ สังคม และสติปัญญาให้สมกับวัย โดยส่งเสริมและสนับสนุนให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและภาคเอกชนเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินการด้วย โดยการศึกษาทั้งปวงต้องมุ่งพัฒนาผู้เรียนให้เป็นคนดี มีวินัย ภูมิใจในชาติ พร้อมทั้งกำหนดแนวทางการปฏิรูปประเทศตามยุทธศาสตร์แผนพัฒนาเศรษฐกิจสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560-2564) ที่มุ่งเน้นการยึดคนเป็นศูนย์กลางการพัฒนาตามวิสัยทัศน์ของการพัฒนาที่กล่าวว่า ประเทศไทยมีความ “มั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน” เป็นประเทศที่พัฒนาแล้วด้วยการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ได้ระบุไว้ในหมวด 6 มาตรฐานและการประกันคุณภาพการศึกษา มาตรา 47 ให้มีระบบประกันคุณภาพการศึกษาทุกระดับเพื่อพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาทุกระดับประกอบด้วย ระบบประกันคุณภาพภายในและระบบประกันคุณภาพภายนอก ระบบ หลักเกณฑ์และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษาให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง มาตรา 48 กำหนดให้หน่วยงานต้นสังกัดและสถานศึกษาจัดให้มีระบบประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา และให้ถือว่าการประกันคุณภาพภายในเป็นส่วนหนึ่งของการบริหารการศึกษาที่ต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง โดยมีการจัดทำรายงานประจำปีเสนอต่อหน่วยงานต้นสังกัดหน่วยงานเกี่ยวข้อง และเปิดเผยต่อสาธารณชน เพื่อนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพมาตรฐานการศึกษา และเพื่อรองรับการประกันคุณภาพภายนอก (สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ, 2553)

ด้วยแนวทางในการดำเนินงานตามระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา กฎกระทรวงการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ.2561 ลงวันที่ 20 กุมภาพันธ์ พ.ศ.2561 และประกาศกระทรวงมหาดไทย เรื่อง มาตรฐานการศึกษาปฐมวัย มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานและแนวทางในการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาเพื่อการประกันคุณภาพภายในโรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ลงวันที่ 31 ตุลาคม 2561 โดย “การประกันคุณภาพการศึกษา” ตามกฎกระทรวงหมายความว่า การประเมินผลและการติดตาม ตรวจสอบคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาแต่ละระดับและประเภทการศึกษา โดยมีกลไกควบคุมตรวจสอบระบบการบริหารจัดการคุณภาพการศึกษาที่สถานศึกษาจัดขึ้น เพื่อให้เกิดการพัฒนาและสร้างความเชื่อมั่นให้แก่ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องและสาธารณชนว่าสถานศึกษานั้นสามารถจัดการศึกษาได้อย่างมีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา และบรรลุเป้าประสงค์ของหน่วยงานต้นสังกัดหรือหน่วยงานที่กำกับดูแลโดยให้สถานศึกษาแต่ละแห่งจัดให้มีระบบประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา โดยกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาให้เป็นไปตามมาตรฐานการศึกษาแต่ละระดับและประเภทการศึกษา ดังนั้น การดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา เป็นหน้าที่ของหน่วยงานต้นสังกัดและสถานศึกษา ดำเนินการให้ผู้เกี่ยวข้อง ทุกฝ่ายมีความรู้ ความเข้าใจ การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของสถานศึกษา และตามกฎกระทรวงการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ.2561 ข้อ 3 กำหนดให้สถานศึกษาแต่ละแห่งจัดให้มีระบบประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา โดยกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาให้เป็นไปตามมาตรฐานการศึกษาแต่ละระดับและประเภทการศึกษา ที่รัฐมนตรีกระทรวงศึกษาธิการประกาศกำหนด พร้อมทั้งจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา และดำเนินการตามแผนที่กำหนดไว้ จัดให้มีการประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา ติดตามผลการดำเนินการเพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา และจัดส่งรายงานผลการประเมินตนเองให้หน่วยงานต้นสังกัดหรือหน่วยงานที่กำกับดูแลสถานศึกษาเป็นประจำทุกปี (ส่วนวิชาการและมาตรฐานการศึกษาท้องถิ่น, 2561)

มาตรฐานสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยแห่งชาติ เป็นมาตรฐานกลางของประเทศใช้แทนมาตรฐานศูนย์เด็กแห่งชาติ (ซึ่งเป็นมติคณะรัฐมนตรี เมื่อ 3 พฤษภาคม 2545) เพื่อให้ทุกหน่วยงานและสถานพัฒนาเด็กปฐมวัย ทั้งภาครัฐและเอกชนทั่วประเทศ ใช้เป็นแนวทางในการประเมินผลการดำเนินงานและยกระดับคุณภาพ รวมถึงใช้เป็นเครื่องมือประกันคุณภาพภายใน เพื่อรองรับการตรวจประเมินจากต้นสังกัด และภายนอกจากสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) ซึ่งในการจัดทำมาตรฐานสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยแห่งชาติ พ.ศ. 2561 มีหน่วยงานที่เกี่ยวข้องมาร่วมดำเนินการได้แก่ กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย กระทรวงสาธารณสุข กระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ กรุงเทพมหานคร สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) นอกจากนี้ มาตรฐานสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยแห่งชาติ พ.ศ. 2561 ถือเป็นมาตรฐานขั้นต้นที่จำเป็นสำหรับการพัฒนาเด็กของประเทศ และเป็นมาตรฐานเชิงคุณภาพเพื่อใช้ประโยชน์ในการดำเนินงานและจัดบริการให้เด็กปฐมวัยได้มีโอกาสเริ่มต้นชีวิตอย่างมีคุณภาพและเท่าเทียมกัน เพื่อลดความเหลื่อมล้ำ เป็นการเพิ่มคุณภาพทรัพยากรมนุษย์ที่สำคัญที่สุดในการนำประเทศไทยสู่ความเจริญก้าวหน้า มั่นคง ยั่งยืน ท่ามกลางความท้าทายของโลกในศตวรรษที่ 21 นอกจากนี้ มาตรฐานสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยแห่งชาติ พ.ศ. 2561 เป็นเครื่องมือในการประเมินคุณภาพของการดำเนินงานสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยทุกสังกัด (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2562)

การบริหารจัดการโรงเรียนเป็นกระบวนการการดำเนินงาน การปฏิบัติงาน แนวทาง วิธีการหรือมรรควิธีใด ๆ ที่หน่วยงานของรัฐหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐนำมาใช้ในการบริหารราชการหรือปฏิบัติงานตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ เพื่อนำไปสู่จุดหมายปลายทางหรือการเปลี่ยนแปลงในทิศทางที่ดีขึ้นกว่าเดิม กระบวนการการบริหารจัดการ คือ การวางแผน (Planning) การจัดองค์การ (Organizing) การนำ (Leading) และการควบคุม (Controlling) ซึ่งบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา รวมทั้งการมียุทธศาสตร์หรือแนวทางในการบริหารจัดการที่ดี จะมีความสำคัญในการทำให้การบริหารจัดการประสบความสำเร็จ (Hodgetts, 1990, p. 1), (Kreitner, 1998, p. 1) และ (Schermerhorn, 1999, p. 1) ซึ่งการบริหารเชิงยุทธศาสตร์หรือกลยุทธ์ เป็นสิ่งที่ผู้บริหารต้องให้ความสำคัญเพื่อเป็นเครื่องมือในการตอบโต้กับสภาพการแข่งขัน และการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจ การเมืองและสังคมการบริหารเชิง

ยุทธศาสตร์หรือกลยุทธ์ ได้รับการยอมรับกันในวงราชการส่วนใหญ่นิยมเรียกว่า ยุทธศาสตร์ การบริหารเชิงกลยุทธ์หรือยุทธศาสตร์นั้น เป็นการบริหารที่มีการกำหนดวิสัยทัศน์ มีการกำหนดเป้าหมายระยะยาวที่แน่ชัด มีการวิเคราะห์อนาคตและคิดเชิงการแข่งขันที่ต้องการระบบการทำงานที่มีความสามารถในการปรับตัวสูง สำหรับการทำงานในสิ่งแวดล้อมที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว เพื่อให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น ต้องการระบบการทำงานที่คล่องตัว ต้องการดำเนินงานที่มีประสิทธิภาพสูงในการนำสู่เป้าหมายในอนาคต สามารถเผชิญกับการเปลี่ยนแปลงในอนาคตเพื่อความอยู่รอด และความก้าวหน้าขององค์กรของตนในอนาคต (สุเทพ พงศ์ศรีวัฒน์, 2548, หน้า 407-421)

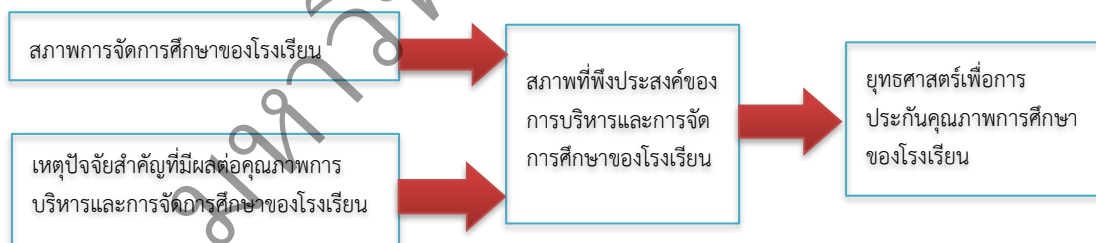
โรงเรียนอนุบาลองค์การบริหารส่วนตำบลป่าหุ่งเป็นสถานศึกษาในสังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลป่าหุ่ง จัดการศึกษา ระดับปฐมวัยอายุ 3-6 ปีเปิดสอนตั้งแต่ ชั้นอนุบาลปีที่ 1-3 ตามหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 ได้ดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาอย่างต่อเนื่องตั้งแต่ปีการศึกษา 2550 เพื่อให้มีคุณภาพตามมาตรฐานสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยแห่งชาติ พ.ศ. 2561 ซึ่งกำหนดให้สถานศึกษาแต่ละแห่งจัดให้มีระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาโดยกำหนดมาตรฐานการศึกษาให้เป็นไปตามมาตรฐานการศึกษาแต่ละระดับและประเภทการศึกษา โดยกระทรวงมหาดไทยได้ประกาศให้ใช้มาตรฐานสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยแห่งชาติ พ.ศ. 2561 และแนวทางปฏิบัติในการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาเพื่อการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เมื่อวันที่ 1 มีนาคม พ.ศ. 2562

จากสภาวะการณ์แนวโน้มการเปลี่ยนแปลงของการศึกษาแนวนโยบายของรัฐบาลและหน่วยงานต้นสังกัด รวมถึงสภาพปัญหาและผลการประเมินดังกล่าวข้างต้นแสดงให้เห็นถึงคุณภาพการศึกษาที่จำเป็นต้องได้รับการพัฒนาเป็นอย่างยิ่งการบริหารจัดการเป็นภารกิจที่สำคัญในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาเพราะเป็นการดำเนินกิจกรรมของสถานศึกษาในทุกด้านเพื่อปรับปรุง พัฒนา และส่งเสริมคุณภาพเพื่อให้บรรลุตามจุดหมายการศึกษา ด้วยความเป็นมาและความสำคัญของปัญหาดังกล่าวผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาเกี่ยวกับการพัฒนายุทธศาสตร์การบริหารและการจัดการเพื่อการประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนองค์การบริหารส่วนตำบลป่าหุ่ง จังหวัดเชียงราย เพื่อหาคำตอบของสภาพการจัดการศึกษา เหตุปัจจัยสำคัญใดที่ส่งผลต่อการคุณภาพการจัดการศึกษา สภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารและการจัดการศึกษา และยุทธศาสตร์การบริหารและการจัดการเพื่อการประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนอนุบาลองค์การบริหารส่วนตำบลป่าหุ่งควรเป็นอย่างไร เพื่อนำมาพัฒนาการศึกษาให้เหมาะสมกับบริบทของสถานศึกษา โดยใช้เป็นแนวทางดำเนินงานเพื่อการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา และเตรียมการสำหรับการประเมินคุณภาพภายนอก ซึ่งจะทำให้เกิดความมั่นใจแก่ผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ทุกฝ่ายว่าการจัดการศึกษาของสถานศึกษามีคุณภาพ ได้มาตรฐาน และคงรักษาไว้ซึ่งมาตรฐานจากการบริหารจัดการเพื่อการประกันคุณภาพของสถานศึกษาสืบไป

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพการจัดการศึกษาและเหตุปัจจัยสำคัญที่มีผลต่อคุณภาพการบริหารและการจัดการศึกษาของโรงเรียนอนุบาลองค์การบริหารส่วนตำบลป่าหุ่ง จังหวัดเชียงราย
2. เพื่อศึกษาสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารและการจัดการศึกษาและพัฒนายุทธศาสตร์การบริหารและการจัดการเพื่อการประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนอนุบาลองค์การบริหารส่วนตำบลป่าหุ่ง จังหวัดเชียงราย

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ออกแบบการวิจัยและมีวิธีดำเนินการวิจัยโดยกำหนดไว้ 2 ขั้นตอน โดยมุ่งตอบคำถามการวิจัย ดังนี้
 ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาสภาพการจัดการศึกษาและเหตุปัจจัยสำคัญที่มีผลต่อคุณภาพการบริหารและการจัดการศึกษาของโรงเรียนอนุบาลองค์การบริหารส่วนตำบลป่าหุ่ง จังหวัดเชียงราย ในช่วงปี 2559 ถึง 2561 ออกแบบการวิจัยโดยยึดคำถามการ

วิจัย ใช้วิธีการวิจัยเอกสาร รายงานการประเมินคุณภาพภายในสถานศึกษา แบบบันทึกผลพัฒนาการของเด็กปฐมวัย การวิจัยเชิงปริมาณ การใช้แบบสอบถามสภาพและความพึงพอใจที่มีต่อการจัดการศึกษา และใช้วิธีการวิจัยเชิงคุณภาพ คือ การสัมภาษณ์เชิงลึก และการประชุมเชิงปฏิบัติการการระดมสมอง (Brainstorming)

ขั้นตอนที่ 2 การศึกษาสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารและการจัดการศึกษาและพัฒนายุทธศาสตร์เพื่อการประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนอนุบาลองค์การบริหารส่วนตำบลป่าหุง จังหวัดเชียงราย ในปี 2563 ถึง 2565 ออกแบบการวิจัยโดยยึดคำถามการวิจัย ใช้วิธีการวิจัยเชิงคุณภาพ คือ การสนทนากลุ่ม (Focus Group) โดยมีผู้เข้าร่วม ได้แก่ ผู้บริหารท้องถิ่น ผู้บริหารสถานศึกษา ครู ผู้นำชุมชน คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้ปกครอง และการประชุมเชิงปฏิบัติการการระดมสมอง (Brainstorming) มีผู้เข้าร่วมประชุม ได้แก่ ผู้บริหารท้องถิ่น ผู้อำนวยการสถานศึกษา ครู ผู้นำชุมชน คณะกรรมการสถานศึกษา ผู้ปกครอง

ประชากร หรือกลุ่มเป้าหมาย

ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาสภาพการจัดการศึกษาและเหตุปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อคุณภาพการบริหารและการจัดการศึกษาของโรงเรียนอนุบาลองค์การบริหารส่วนตำบลป่าหุง จังหวัดเชียงราย

กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการศึกษาสภาพการจัดการศึกษาและเหตุปัจจัยสำคัญที่มีผลต่อคุณภาพการบริหารและการจัดการศึกษาของโรงเรียนอนุบาลองค์การบริหารส่วนตำบลป่าหุง จังหวัดเชียงราย คือ ผู้บริหารท้องถิ่น จำนวน 2 คน ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 5 คน ครู จำนวน 6 คน ผู้นำชุมชน จำนวน 6 คน คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 9 คน ผู้ปกครอง จำนวน 6 คน โดยการคัดเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

ขั้นตอนที่ 2 การศึกษาสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารและการจัดการศึกษาและพัฒนายุทธศาสตร์เพื่อการประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนอนุบาลองค์การบริหารส่วนตำบลป่าหุง จังหวัดเชียงราย

กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการศึกษาสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารและการจัดการศึกษาและพัฒนายุทธศาสตร์เพื่อการประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนอนุบาลองค์การบริหารส่วนตำบลป่าหุง จังหวัดเชียงราย คือ ผู้บริหารท้องถิ่น ผู้อำนวยการสถานศึกษา ครู ผู้นำชุมชน คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และผู้ปกครองนักเรียน จำนวน 34 คน โดยการใช้การคัดเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) จากกลุ่มคนที่มีส่วนเกี่ยวข้อง (Stakeholders) ในการพัฒนายุทธศาสตร์เพื่อการประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนอนุบาลองค์การบริหารส่วนตำบลป่าหุง จังหวัดเชียงราย

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล

1. เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาสภาพการจัดการศึกษาและเหตุปัจจัยสำคัญที่มีผลต่อคุณภาพการบริหารและการจัดการศึกษาของโรงเรียนอนุบาลองค์การบริหารส่วนตำบลป่าหุง จังหวัดเชียงราย ได้แก่ แบบบันทึกผลพัฒนาการของเด็กปฐมวัย แบบวิเคราะห์เอกสาร แบบสอบถามความพึงพอใจที่มีต่อการจัดการศึกษา การสัมภาษณ์เชิงลึกประเด็นการสภาพการจัดการศึกษาและการสัมภาษณ์เชิงลึกประเด็นเหตุปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อคุณภาพการบริหารและการจัดการศึกษาของโรงเรียนอนุบาลองค์การบริหารส่วนตำบลป่าหุง จังหวัดเชียงราย

2. เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารและการจัดการศึกษาและพัฒนายุทธศาสตร์การบริหารและการจัดการเพื่อการประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนอนุบาลองค์การบริหารส่วนตำบลป่าหุง จังหวัดเชียงราย ได้แก่ การสนทนากลุ่ม (Focus Group) และการประชุมเชิงปฏิบัติการการระดมสมอง (Brainstorming)

วิธีรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามขั้นตอน ดังนี้

ผู้วิจัยขอหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย เพื่อขอความอนุเคราะห์สถานศึกษา เพื่อขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลประกอบการวิจัย ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมด้วยแบบสอบถาม โดยผู้วิจัยนำส่งด้วยตนเอง ในส่วนการเก็บรวบรวมด้วยการสัมภาษณ์เชิงลึก ได้ติดต่อนัดหมายและทำการสัมภาษณ์ตามวันเวลาที่ผู้ให้สัมภาษณ์กำหนด การสนทนากลุ่ม การประชุมเชิงปฏิบัติการการระดมสมอง ได้ติดต่อนัดหมายดำเนินการสนทนากลุ่มและประชุมเชิงปฏิบัติการการระดมสมอง ตามวันเวลาที่กำหนด

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. แบบสอบถาม ผู้วิจัยใช้วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
2. แบบบันทึกผลพัฒนาการของเด็กปฐมวัย ผู้วิจัยใช้วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย กราฟ
3. แบบสัมภาษณ์เชิงลึก ใช้วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล โดยการวิเคราะห์เนื้อหาสำคัญแล้วสรุปเป็นความเรียง
4. การสนทนากลุ่ม ใช้วิธีการวิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์เนื้อหาสำคัญแล้วสรุปเป็นความเรียง

5. การประชุมเชิงปฏิบัติการระดมสมอง ใช้วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล โดยการวิเคราะห์เนื้อหาสำคัญแล้วสรุปเป็นความเรียง

สรุปผลการวิจัย

ตอนที่ 1 สภาพการจัดการศึกษาและเหตุปัจจัยสำคัญที่มีผลต่อคุณภาพการบริหารและการจัดการของโรงเรียนอนุบาลองค์การบริหารส่วนตำบลป่าหุ่ จังหวัดเชียงราย

1. สภาพการจัดการศึกษาของโรงเรียนอนุบาลองค์การบริหารส่วนตำบลป่าหุ่ จังหวัดเชียงราย

จากการศึกษาสภาพการจัดการศึกษาด้านการบริหารสถานศึกษาปฐมวัยของโรงเรียนอนุบาลองค์การบริหารส่วนตำบลป่าหุ่ ปี 2559-2561 โดยใช้แบบสอบถามความพึงพอใจที่มีต่อการบริหารจัดการ อยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 4.73 ด้านผู้บริหาร มีค่าเฉลี่ย 4.69 ด้านคุณภาพผู้เรียน มีค่าเฉลี่ย 4.65 ด้านครู มีค่าเฉลี่ย 4.60 และด้านการจัดการศึกษา มีค่าเฉลี่ย 4.56

จากการวิเคราะห์เอกสารรายงานการประเมินคุณภาพภายในสถานศึกษา ปี 2559-2561 ในภาพรวมอยู่ในระดับดี ด้านครู/ผู้ดูแลเด็กให้การดูแลและจัดประสบการณ์การเรียนรู้และการเล่นเพื่อพัฒนาเด็กปฐมวัย ในภาพรวมอยู่ในระดับดี และด้านคุณภาพของเด็กในภาพรวมอยู่ในระดับดีมาก

จากการศึกษาโดยวิเคราะห์เอกสารบันทึกผลพัฒนาการของเด็ก พบว่า ปี 2559-2561 ผลพัฒนาการของเด็กปฐมวัยในภาพรวมอยู่ในระดับดี โดยมีพัฒนาการด้านร่างกาย อารมณ์-จิตใจ สังคม และสติปัญญา มีคุณภาพอยู่ในระดับดี

2. เหตุปัจจัยสำคัญที่มีผลต่อคุณภาพการบริหารและการจัดการศึกษาของโรงเรียนอนุบาลองค์การบริหารส่วนตำบลป่าหุ่ จังหวัดเชียงราย โดยการสัมภาษณ์เชิงลึก พบว่า

ปัจจัยที่สนับสนุนภายใน ได้แก่ การบริหารงานที่ชัดเจนและเป็นระบบ มีครูเพียงพอและครบชั้นตามเกณฑ์ เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ใช้สื่อเทคโนโลยีในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่หลากหลาย มีงบประมาณพอเพียง มีวัสดุอุปกรณ์ มีแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย ปัจจัยที่สนับสนุน ภายนอก ได้แก่ ชุมชนมีแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย ชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา ปัจจัยที่อุดหนุนภายใน ได้แก่ ขาดระบบกำกับติดตามที่มีประสิทธิภาพ ครูมีการหาที่นอกเหนือการสอนมาก ครูขาดประสบการณ์ในการทำงาน การเบิกจ่ายงบประมาณมีข้อจำกัด ปัจจัยที่อุดหนุน ภายนอก ได้แก่ ผู้ปกครองมีฐานะยากจน มีการใช้สื่อและเทคโนโลยีไม่เต็มศักยภาพ ข้อมูลสารสนเทศไม่ครอบคลุมและเป็นปัจจุบัน ผู้บริหารให้ความสำคัญกับการประกันคุณภาพภายนอกมากกว่าการประกันคุณภาพภายใน เศรษฐกิจตกต่ำ หนังสือสั่งการต่าง ๆ ค่อนข้างล่าช้า

ตอนที่ 2 พัฒนายุทธศาสตร์การบริหารและการจัดการเพื่อการประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนอนุบาลองค์การบริหารส่วนตำบลป่าหุ่ จังหวัดเชียงราย

1. สภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารและการจัดการศึกษาของโรงเรียนอนุบาลองค์การบริหารส่วนตำบลป่าหุ่ จังหวัดเชียงราย จากการสนทนากลุ่ม (Focus group) สภาพที่พึงประสงค์การบริหารและการจัดการศึกษาของโรงเรียนมี ดังนี้

ด้านการบริหารจัดการอย่างมีคุณภาพ ชุมชนมีส่วนร่วมและพึงพอใจต่อการจัดการศึกษา ด้านครูและบุคลากรเป็นครูมืออาชีพมีความเชี่ยวชาญในวิชาชีพมีคุณธรรม จริยธรรม ด้านการจัดประสบการณ์ ครูให้การดูแลและจัดประสบการณ์แบบบูรณาการ จัดกิจกรรมโครงการพิเศษ บูรณาการในกิจวัตรประจำวัน พัฒนาคุณภาพของเด็กให้เด็กมีการเจริญเติบโตสมวัย มีพัฒนาการทุก ๆ ด้าน ด้านคุณภาพของเด็กได้รับการพัฒนาทุกด้าน มีพัฒนาการด้านภาษาและการสื่อสารภาษาไทย และภาษาต่างประเทศ เด็กมีทักษะในการว่ายน้ำ เด็กมีคุณธรรม มีวินัยและเป็นพลเมืองดี

2. พัฒนายุทธศาสตร์เพื่อการประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนอนุบาลองค์การบริหารส่วนตำบลป่าหุ่ จังหวัดเชียงราย

จากการประชุมเชิงปฏิบัติการระดมสมองในการพัฒนายุทธศาสตร์เพื่อการประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนอนุบาลองค์การบริหารส่วนตำบลป่าหุ่ จังหวัดเชียงราย ได้ยุทธศาสตร์ประกอบด้วย 4 ยุทธศาสตร์

ยุทธศาสตร์ที่ 1 การยกระดับคุณภาพการบริหารจัดการสถานพัฒนาเด็กปฐมวัย ประกอบด้วย โครงการพัฒนาหลักสูตรและกระบวนการจัดการเรียนรู้สู่การพัฒนาเด็กปฐมวัย โครงการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา โครงการนิเทศภายในสถานศึกษา โครงการบริหารจัดการสถานศึกษา

ยุทธศาสตร์ที่ 2 การพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา ประกอบด้วย โครงการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา โครงการพัฒนาครูสู่ครูมืออาชีพ โครงการพัฒนาศักยภาพครูปฐมวัย

ยุทธศาสตร์ที่ 3 การพัฒนาคุณภาพเด็กปฐมวัย ประกอบด้วย โครงการส่งเสริมพัฒนาศักยภาพเด็กปฐมวัยโครงการส่งเสริมทักษะภาษาต่างประเทศสำหรับเด็กปฐมวัย โครงการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมในสถานศึกษา โครงการรักการอ่านแต่เยาว์วัย

ยุทธศาสตร์ที่ 4 การพัฒนาด้านความพึงพอใจต่อผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง ประกอบด้วย โครงการประชุมผู้ปกครอง โครงการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ในท้องถิ่น โครงการสารสัมพันธ์บ้านโรงเรียน

อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการวิจัย การพัฒนายุทธศาสตร์เพื่อการประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนอนุบาลองค์การบริหารส่วนตำบลป่าหุ้ง จังหวัดเชียงราย มีประเด็นที่น่าสนใจอภิปราย ดังนี้

1. สภาพการจัดการศึกษาของโรงเรียนอนุบาลองค์การบริหารส่วนตำบลป่าหุ้ง จังหวัดเชียงราย จากการวิจัยครั้งนี้ พบว่า

สภาพการจัดการศึกษาของโรงเรียนอนุบาลองค์การบริหารส่วนตำบลป่าหุ้ง จังหวัดเชียงราย ปี 2559-2561 ความพึงพอใจของผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการบริหารและการจัดการ ด้านผู้บริหาร ด้านคุณภาพผู้เรียน ด้านครู และด้านการจัดการศึกษา มีภาพรวมอยู่ในระดับดีมากทั้ง 4 ด้าน และจากผลการรายงานคุณภาพภายในของสถานศึกษาโรงเรียนอนุบาลองค์การบริหารส่วนตำบลป่าหุ้ง ปี 2559-2561 ในภาพรวมอยู่ในระดับดี ด้านครู/ผู้ดูแลเด็กให้การดูแลและจัดประสบการณ์การเรียนรู้และการเล่นเพื่อพัฒนาเด็กปฐมวัย ในภาพรวมอยู่ในระดับดี และด้านคุณภาพของเด็กในภาพรวมอยู่ในระดับดีมาก ซึ่งสอดคล้องกับ Foster (1998, p. 2394) ได้วิจัยเรื่องทักษะของผู้บริหารโรงเรียนและครูที่มีต่อการปฏิบัติงานโรงเรียนประถมศึกษาเมืองซานฟรานซิสโกโดยศึกษาการบริหารงาน 6 ด้านตามทักษะของผู้บริหารโรงเรียน พบว่า การบริหารงานเรียงตามลำดับความสำคัญจากมากไปหาน้อย ดังนี้ การพัฒนาหลักสูตรและการสอน กิจกรรมนักเรียน การบริหารงานบุคลากร โครงสร้างขององค์กร ความสัมพันธ์ของชุมชน อาคารสถานที่และการเงินธุรการ ซึ่งจะพบว่าสภาพการจัดการศึกษาต้องให้ความสำคัญกับการจัดการเรียนรู้ให้กับผู้เรียนเป็นสำคัญ

ส่วนเหตุปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อคุณภาพการจัดการศึกษาของโรงเรียนอนุบาลองค์การบริหารส่วนตำบลป่าหุ้ง จังหวัดเชียงราย ปัจจัยที่สนับสนุนภายใน ได้แก่ การบริหารงานที่ชัดเจนและเป็นระบบ มีครูเพียงพอและครบชั้นตามเกณฑ์ เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ใช้สื่อเทคโนโลยีในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่หลากหลาย มีงบประมาณพอเพียง มีวัสดุอุปกรณ์ มีแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย ปัจจัยที่สนับสนุนภายนอก ได้แก่ ชุมชนมีแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย ชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา ปัจจัยที่ฉุดรั้งภายใน ได้แก่ ขาดระบบกำกับติดตามที่มีประสิทธิภาพ ครูมีภาระหน้าที่นอกเหนือการสอนมาก ครูขาดประสบการณ์ในการทำงาน การเบิกจ่ายงบประมาณมีข้อจำกัด ปัจจัยที่ฉุดรั้ง ภายนอก ได้แก่ ผู้ปกครองมีฐานะยากจน มีการใช้สื่อและเทคโนโลยีไม่เต็มศักยภาพ ข้อมูลสารสนเทศไม่ครอบคลุมและเป็นปัจจุบัน ผู้บริหารให้ความสำคัญกับการประกันคุณภาพภายนอกมากกว่าการประกันคุณภาพภายใน เศรษฐกิจตกต่ำ หนังสือสั่งการต่าง ๆ ค่อนข้างล่าช้า ซึ่งผลการศึกษาสอดคล้องกับ เกศรา บัวขาว (2561) ได้ศึกษาการบริหารและการจัดการเพื่อการประกันคุณภาพการศึกษาภายในตามมาตรฐานการศึกษาของศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดเชียงราย

2. สภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารและการจัดการศึกษาของโรงเรียนอนุบาลองค์การบริหารส่วนตำบลป่าหุ้ง จังหวัดเชียงราย สภาพที่พึงประสงค์การบริหารและการจัดการศึกษาของโรงเรียน การบริหารจัดการอย่างมีคุณภาพ ครูมีความเชี่ยวชาญในวิชาชีพ ให้การดูแลและจัดประสบการณ์แบบบูรณาการ จัดกิจกรรมโครงการพิเศษ บูรณาการในกิจวัตรประจำวัน พัฒนาคุณภาพของเด็กให้เด็กมีการเจริญเติบโตสมวัย เด็กมีพัฒนาการทุก ๆ ด้าน เด็กมีพัฒนาการด้านภาษาและการสื่อสารภาษาไทย และภาษาต่างประเทศ เด็กมีทักษะในการว่ายน้ำ เด็กมีคุณธรรม มีวินัยและเป็นพลเมืองดี ชุมชนมีส่วนร่วมและพึงพอใจต่อการจัดการศึกษาสอดคล้องกับ อำไพ นงเยาว์ (2560, หน้า 133-134) ได้ศึกษา รูปแบบการบริหารสถานศึกษาเพื่อพัฒนานักเรียนให้มีทักษะการเรียนรู้ ในศตวรรษที่ 21 ที่เหมาะสม ประกอบด้วย 3 องค์ประกอบ ได้แก่ องค์ประกอบที่ 1 การบริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 องค์ประกอบที่ 2 การพัฒนาบุคลากรในศตวรรษที่ 21 องค์ประกอบที่ 3 การจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21

ส่วนการพัฒนายุทธศาสตร์การบริหารและการจัดการเพื่อการประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนอนุบาลองค์การบริหารส่วนตำบลป่าหุ้ง จังหวัดเชียงราย ได้ยุทธศาสตร์ 4 ด้าน คือ ยุทธศาสตร์ที่ 1 การยกระดับคุณภาพการบริหารและจัดการสถานพัฒนาเด็กปฐมวัย ยุทธศาสตร์ที่ 2 การพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา ยุทธศาสตร์ที่ 3 การพัฒนาคุณภาพเด็กปฐมวัย ยุทธศาสตร์ที่ 4 การพัฒนาด้านความพึงพอใจต่อผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ด้านนี้ซึ่งมีความสอดคล้องตามที่ เสาวภาคย์ ปฐมพฤษชัย (2558) ศึกษาพบว่า ผู้ปกครองนักเรียนมีความพึงพอใจโรงเรียนจัดเนื้อหาหลักสูตรมีความสอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน ผู้ปกครอง ชุมชนและสังคม ซึ่งทั้งหมดได้สอดคล้องกับมาตรฐานสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยแห่งชาติ พ.ศ. 2561 ที่ใช้เป็นแนวทางในการประเมินผลการดำเนินงานและยกระดับคุณภาพ รวมถึงใช้เป็นเครื่องมือประกันคุณภาพภายใน เพื่อรองรับการตรวจประเมินจากต้นสังกัด และภายนอกจากสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน)

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัยดังกล่าวมีข้อเสนอแนะหลัก 2 ประการ ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์ที่เป็นข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย และข้อเสนอแนะประเด็นปัญหาที่ควรศึกษาต่อไปในอนาคต ดังต่อไปนี้

1. ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์

1.1 หน่วยงานที่กำกับดูแลควรจะศึกษางานวิจัย รูปแบบของการบริหารจัดการการศึกษาเพื่อประกันคุณภาพ การศึกษาตามมาตรฐานสถานศึกษาปฐมวัยแห่งชาติ เพื่อนำไปกำหนดทิศทางการพัฒนาสถานศึกษาในระดับปฐมวัย

1.2 หน่วยงานที่กำกับดูแล ควรให้บุคลากรที่เกี่ยวข้องทุกฝ่ายได้มีส่วนร่วมในการกำหนดยุทธศาสตร์หรือระบบการบริหารจัดการการศึกษาเพื่อประกันคุณภาพการศึกษาตามมาตรฐานสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยแห่งชาติ

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

ข้อเสนอแนะประเด็นปัญหาที่ควรศึกษาวิจัยในครั้งต่อไปในอนาคตเพื่อเป็นประโยชน์ทางวิชาการและทางการบริหารที่ได้องค์ความรู้และข้อยืนยันที่กว้างขวางยิ่งขึ้น ผู้วิจัยจึงเสนอแนะ ดังนี้

2.1 ควรมีการวิจัยในรูปแบบวิจัยและพัฒนาการบริหารจัดการการจัดการศึกษา เพื่อให้ได้รูปแบบที่เหมาะสมในการบริหารการจัดการศึกษามากยิ่งขึ้น

2.2 ควรศึกษาวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม (PAR = Participatory Action Research) เกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการนำระบบประกันคุณภาพการศึกษาไปใช้ในสถานศึกษาที่จัดการศึกษาในระดับปฐมวัย

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงมหาดไทย, กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น. (2562). คู่มือการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ระดับการศึกษาปฐมวัย และระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย. กรุงเทพฯ: กระทรวงมหาดไทย, กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น.
- กระทรวงศึกษาธิการ, สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2562). มาตรฐานสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยแห่งชาติ. กรุงเทพฯ: กระทรวงศึกษาธิการ, สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา.
- เกศรา บัวขาว. (2561). การบริหารและการจัดการเพื่อประกันคุณภาพการศึกษาภายในตามมาตรฐานการศึกษาของศูนย์ การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดเชียงราย. วิทยานิพนธ์ ค.ม. เชียงราย: มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย.
- บัญชา แสนทวี. (2560). การประกันคุณภาพการศึกษาปฐมวัย ใน การจัดการศึกษาและหลักสูตรสำหรับเด็กปฐมวัย : เอกสารการ สอนชุดวิชา 21223 = Education management and curriculum for early childhood, หน้า 6-4 – 6-66. นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- บุญชัย บุญโสภณ และสุวัฒน์ เงินฉ่ำ. (2559). ยุทธศาสตร์การจัดการสารสนเทศเพื่อประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัด องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น. วารสารวิชาการมหาวิทยาลัยอีสเทิร์นเอเซีย สังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์, 6(3), 111-118.
- พชรภรณ์ สิงห์สุรี. (2558). การมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดระยอง จันทบุรี ตราด. วิทยานิพนธ์ ค.ม. จันทบุรี. มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.
- พระมหากิตติศักดิ์ สิริวัฒนโก (หนูสุรา). (2561). การพัฒนากระบวนการการประกันคุณภาพการศึกษาภายใน ของสถานศึกษาสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา. วิทยานิพนธ์ พศ.ด. พระนครศรีอยุธยา: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราช วิทยาลัย.
- พัชรี ผลโยธิน. (2555). แนวคิดในการจัดประสบการณ์เพื่อพัฒนาเด็กปฐมวัย. ใน ประมวลสาระชุดวิชาการจัดประสบการณ์สำหรับเด็กปฐมวัย หน่วยที่ 1, หน้า 1-1 - 1-62. นนทบุรี: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- พัชรี ชมพูคำ. (2552). องค์การและการจัดการ. กรุงเทพฯ: แมคกรอ-ฮิล.
- เพ็ญผกา กาญจนโณภส. (2560). การพัฒนารูปแบบการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้น พื้นฐานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น. วิทยานิพนธ์ ค.ม. ปทุมธานี: มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์.
- ไพศาล หวังพานิช. (2552). การวัดผลการศึกษา. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.
- ภิญโญ จูสี. (2558). การพัฒนารูปแบบการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาภายในของสถานศึกษา สังกัดองค์กรปกครองส่วน ท้องถิ่น. วิทยานิพนธ์ ค.ม. ปทุมธานี: มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์.

- โรงเรียนอนุบาลองค์การบริหารส่วนตำบลป่าหุ้ง. (2561). *สรุปผลการประเมินคุณภาพภายในสถานศึกษา โรงเรียนอนุบาลองค์การบริหารส่วนตำบลป่าหุ้ง ประจำปีการศึกษา 2561*. เชียงราย: โรงเรียนอนุบาลองค์การบริหารส่วนตำบลป่าหุ้ง.
- วศิน โกมุท. (2557). *การจัดการศึกษาท้องถิ่น*. เข้าถึงได้จาก <http://wiki.kpi.ac.th/index.php?title=การจัดการศึกษาท้องถิ่น>. 8 มีนาคม 2563.
- วัชรินทร์ จำปาทิพย์. (2557). ยุทธศาสตร์สู่ความสำเร็จในการจัดการศึกษาตามแนวปฏิรูปการศึกษาในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน. *วารสารวิจัยและพัฒนามหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์*, 9(2), 163-169.
- วัฒนา วงศ์เกียรติรัตน์ และคณะ. (2554). *หลักการและแนวทางปฏิบัติในการวางแผนยุทธศาสตร์ของหน่วยงานภาครัฐในระบบงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงาน*. (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- วันชัย มีชาติ. (2557). *การบริหารองค์การ*. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สมเดช สำนิต. (2553). *การนำเสนอรูปแบบการบริหารการศึกษาปฐมวัยในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานต้นแบบ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอุบลราชธานี เขต 5*. วิทยานิพนธ์ ค.ม. อุบลราชธานี: มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี.
- _____. (2552). *แนวทางการประกันคุณภาพการศึกษาเพื่อพร้อมรับการประเมินภายนอก*. กรุงเทพฯ: พิมพ์ดี.
- สำนักประสานและพัฒนาการจัดการศึกษาท้องถิ่น. (2560). *เครื่องมือประเมินมาตรฐานการบริหารงาน ด้านการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ส่วนท้องถิ่น.
- สุพานี สฤกษ์วานิช. (2553). *การบริหารเชิงกลยุทธ์ : แนวคิดและทฤษฎี*. (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- สุเทพ พงศ์ศรีวัฒน์. (2548). *ภาวะผู้นำ : ทฤษฎีและปฏิบัติ ศาสตร์และศิลป์สู่ความเป็นผู้นำที่สมบูรณ์*. (พิมพ์ครั้งที่ 2). เชียงราย: มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย.
- เสาวภาคย์ ปฐมพลกษัณซ์. (2558). *ความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนต่อการบริหารงานของโรงเรียนในอำเภอเขาสมิง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตราด*. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. ชลบุรี: มหาวิทยาลัยบูรพา.
- อำไพ นางค์เยาว์. (2560). *รูปแบบการบริหารสถานศึกษาเพื่อพัฒนานักเรียนให้มีทักษะการเรียนรู้ ในศตวรรษที่ 21*. พิษณุโลก: มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม.
- Foster, C.V. (1998). *Psychology for Life Adjustment*. American Technical Society. Chicago.
- Hodgetts, R. M. (1990). *Management: Theory process and practice*. (5th ed.). New York: Harcourt Brace Javanovich.
- Schermerhorn. J. R. (1999). *Management*. (5th ed.). USA: John Wiley and Sons.